

Република Северна Македонија
Дирекција за безбедност на
класифицирани информации

Republika e Maqedonisë se Veriut
Drejtoria për siguri të
informatave të klasifikuara

Бр. 01-17/1
Скопје, 10. 01. 25 година

СТРАТЕШКИ ПЛАН

НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КЛАСИФИЦИРАНИ
ИНФОРМАЦИИ

ЗА ПЕРИОДОТ ОД 2025 ДО 2027 ГОДИНА

Скопје, јануари 2025 година

1.1. ВОВЕД

Стратешкиот план на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации (во понатамошниот текст: Дирекцијата) за периодот од 2025 до 2027 година претставува пишан документ во којшто се наведени главните карактеристики на Дирекцијата, вклучувајќи: мисија, визија, задачи и обврски на органот, специфичности на органот, организациската структура, приоритетни цели, анализа на предностите и слабостите, можностите и заканите (SWOT анализа) по функционирањето на органот. Воедно, во планот се дефинирани и основните програми и активности на Дирекцијата, како и човечките ресурси и финансиските средства што се потребни за нивна реализација.

Стратешкото планирање, како сет од избор на активности, претставува организиран процес на колективни промени коишто опфаќаат цели, ресурси, критериуми за избор, структури, организациони, институционални и персонални односи што ја сочинуваат суштината на овој процес. Стратешкиот план, како основен документ, ги одразува приоритетите, целите и задачите на Дирекцијата за период на временска рамка од три години.

Изготвен врз принципот на комплементарност на клучните документи коишто ја трасираат траекторијата на развој на институцијата, овој стратешки план се надврзува на стратешкиот план 2022-2024, ги заокружува постигнатите стратешки цели и поставува нови хоризонти за унапредување на заштитата на класифицирани информации. Дополнително, овој стратешки план ги следи утврдените стратешки приоритети и приоритетни цели на Владата на Република Северна Македонија и претставува водич за сите вработени во Дирекцијата, во однос на исполнување на нивните задачи и обврски. Функцијата на самиот документ имплицира потреба од анализа на програмите, како и мониторинг и евалуација на постигнатите резултати.

Реализацијата на програмите и активностите што произлегуваат од стратешките приоритети и цели на Дирекцијата ќе овозможат:

- подобар и поефикасен систем за безбедност на класифицираните информации;
- одржување висок степен на безбедносна култура кај корисниците на класифицирани информации;
- подобар ефикасен систем за вршење инспекциски надзор во насока на доследно следење на примената на важечките стандарди за ракување со класифицирани информации од сите аспекти на безбедноста;
- унапредување на степенот на заштита на националните мрежи низ кои се процесираат класифицирани информации по електронски пат и нивна заштита од сајбер напади;
- континуирано следење на безбедносните политики на НАТО и на ЕУ и применување на пропишаните стандарди за ракување со класифицирани информации;

- континуирана соработка со сродните служби на странски држави и меѓународни организации на регионално ниво и пошироко;
- континуирана меѓуинституционална соработка во доменот на безбедноста на класифицираните информации, на безбедносните политики и за спроведување обуки за ракување со класифицирани информации;
- зголемен институционален капацитет на Дирекцијата.

1.2. АНАЛИЗА НА СОСТОЈБИТЕ

1.2.1. Имплементација на Законот за класифицирани информации и подзаконските акти што ја сочинуваат правната рамка за заштита на класифицираните информации

Дирекцијата е надлежна за имплементацијата на одредбите од Законот за класифицирани информации(*)¹ и на подзаконските акти што ја сочинуваат правната рамка за заштита на класифицираните информации². Имплементацијата се обезбедува преку надзор врз законитоста на ракувањето со класифицираните информации, давање мислења и консултации, превенција, обуки и постојано информирање на корисниците на класифицираните информации.

1.2.2. Инспекциски надзор

За вршење инспекциски надзор во државните органи и органите на државна управа, правосудните органи, органите на единиците на локалната самоуправа, трговските друштва, јавните претпријатија, установите и службите од значење за заштитата, користењето и меѓународната размена на класифицираните информации и други правни и физички лица, во Дирекцијата, во Секторот за општи и правни работи постои Одделение за инспекциски надзор на безбедноста на класифицирани информации. Согласно Законот за класифицирани информации(*), вработените во Одделението се стекнуваат со звање инспектор по положен стручен испит за инспектор за класифицирани информации.

Инспекторите вршат надзор во спроведувањето на Законот за класифицирани информации(*) и другите прописи од областа на безбедноста на класифицираните информации и преземаат мерки за отстранување на утврдените неправилности и недостатоци согласно законските прописи.

Инспекцискиот надзор над безбедноста на класифицираните информации се врши врз основа на одредбите од Законот за класифицирани информации(*) и

¹ „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 275/19

² Уредба за административна безбедност на класифицирани информации и на информации за ограничена употреба (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 204/2023); Уредба за безбедност на лица-корисници на класифицирани информации (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 157/2022); Уредба за физичка безбедност на класифицирани информации („Службен весник на РМ“, бр. 82/2004); Уредба за индустриска безбедност на класифицирани информации („Службен весник на РМ“, бр. 16/2005); Уредба за информатичка безбедност на класифицирани информации („Службен весник на РМ“, бр. 16/2005).

подзаконските акти што произлегуваат од него, а го уредуваат начинот на вршење на инспекцискиот надзор.³

Основна функција на Дирекцијата во доменот на инспекцискиот надзор е вршење надзор во согласност со законските прописи и други правни акти со кои се регулирани прашања од сферата на заштита на класифицираните информации и креирањето и спроведувањето на безбедносната политика во согласност со националните и со меѓународните прописи.

1.2.3. Подигање на безбедносната свест

Сметајќи дека постојано треба да се работи на подигањето на безбедносната свест за работа со класифицирани информации, Дирекцијата игра советодавна улога преку давање мислења по интерните акти на субјектите и укажување во случај на неправилност при ракувањето со класифицираните информации. Дирекцијата обезбедува соодветна обука за овластените лица за спроведување на законските прописи за безбедност на класифицираните информации во институциите и компаниите и на корисниците на класифицирани информации.

Покрај правно-формалната димензија на подигање на безбедносната свест, Дирекцијата им помага на создавачите и на корисниците на класифицирани информации со е-алатки како што се Е-туторилот за класифицирани информации, електронскиот систем за обуки и Е-видеата што се поставени на веб-страницата.

1.2.4. Соработка со домашни институции и приватни компании од земјата

Согласно членот 74 од Законот за класифицирани информации(*), на барање на Дирекцијата, органите на државната и локалната власт основани согласно со Уставот на Република Северна Македонија и со закон, правни лица основани од Републиката или од општините, градот Скопје и општините во градот Скопје и други правни и физички лица ѝ даваат информации кои се потребни за извршување на работите од нејзина надлежност.

Соработката со државни институции и приватни компании од земјата се манифестира на различни начини, преку соработка со овластените служби за вршење безбедносни проверки, контакти со офицерите за безбедност во својство на овластени лица за спроведување на законските прописи за безбедност на класифицираните информации во институциите и компаниите, давање стручно мислење, насоки и асистенција за правилна примена на националната законска

³ Правилник за начинот на вршење инспекциски надзор („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 246/20); Правилник за начинот на полагање на стручниот испит за инспекторите за безбедност на класифицирани информации („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 219/20); Правилник за формата и содржината на прекршочниот платен налог („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 181/20 и 285/20); Правилник за службената легитимација и значка на инспекторот за безбедност на класифицирани информации, како и за начинот за нивно издавање и одземање („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 240/20) и Правилник за форма и содржина на жигот на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации и начинот на запечатување („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 187/20).

регулатива за класифицирани информации и одржување стручно-консултативни состаноци и брифинзи.

Во делот на безбедноста на лица корисници на класифицирани информации Дирекцијата остварува соработка со безбедносните служби кои согласно членот 52 од Законот за класифицирани информации(*) ги спроведуваат оперативните проверки за постоење на безбедносни пречки за пристап и ракување со класифицирани информации.

Во контекст на соработката со Министерството за надворешни работи, Дирекцијата, во континуитет и по утврдена динамика од Министерството, врши брифинзи со лицата што се именувани за заминување во ДКП-та на Република Северна Македонија и во воена дипломатија како дел од нивните подготовки за дадената функција.

Во својство на Национално тело за акредитација на комуникациско-информатички системи низ кои се пренесуваат класифицирани информации, Дирекцијата врши активности за акредитација на комуникациско-информатички системи низ коишто се процесираат класифицирани информации во органите каде што тие се воспоставени.

Својата активна улога на Национален безбедносен авторитет во развојот на индустриската безбедност во Република Северна Македонија, Дирекцијата ја остварува преку соработка со државните органи што објавуваат класифицирани тендери и со приватните компании од земјата. Една од формите на соработка подразбира вклучување на Дирекцијата при подготовката на постапката за објавување класифицирани тендери на државните институции и во процедурите предвидени во тендерските услови, како и во изработката или давање мислења за безбедносните аранжмани при склучување класифицирани договори. Соработката со компаниите вклучува активности за контрола на условите за чување и работа со класифицирани информации и издавање безбедносни сертификати за правни лица за учество на класифицирани тендери и класифицирани национални и меѓународни договори. Покрај соработката со државни и приватни ентитети, а во насока на развивање на индустриската безбедност, Дирекцијата соработува со Министерството за одбрана во однос на работата на НАТО Центарот за поддршка на домашните компании воспоставен во рамките на Министерството. Во тој контекст, Дирекцијата има советодавна улога во сферата на безбедноста на класифицираните информации за економските оператори коишто имаат интерес за учество во класифицирани НАТО тендери.

1.2.5. Учество во работата на меѓинституционални работни тела и други иницијативи

Како составен дел од административниот апарат на државната управа, Дирекцијата учествува во работата на повеќе меѓуинституционални тела и работни групи. Согласно законските надлежности во делот на заштитата на класифицираните информации, Дирекцијата учествува во националните меѓуинституционални проекти и иницијативи насочени кон изработка на нова и

кон усогласување на постојната законската регулатива за заштита на класифицираните информации.

Во тој контекст, Дирекцијата остварува активно учество во националните меѓуресорски проекти на експертско ниво и работни координативни групи за унапредување и усогласување на легислативата заради јакнење на институционалните капацитети и подигање на безбедносната свест кај корисниците на класифицирани информации, за уредување на системот за криптозаштита во Република Северна Македонија, за изработка на регулативата што се однесува на критичната инфраструктура, како и за изработка на документи од стратешко значење за евроинтеграцијата на Република Северна Македонија.

Во однос на евроинтеграциските процеси на земјата, Дирекцијата редовно учествува во работата на Работната група за надворешна безбедносна и одбранбена политика под раководство на Министерството за надворешни работи, со ангажман во изработката на Глава 31 од Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА) што е во координација на Секретаријатот за европски прашања (СЕП).

1.2.6. Меѓународна соработка

Имајќи ги предвид стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија во однос на евроинтеграциските процеси на земјата, водењето политика за јакнење на меѓународната соработка е еден од приоритетите на Дирекцијата. Во тој контекст, согласно законската надлежност за планирање и остварување меѓународна соработка за заштита и размена на класифицирани информации, Дирекцијата остварува непосредна соработка со националните безбедносни авторитети на земјите од регионот и на земји членки на НАТО и на ЕУ, како и соработка со меѓународни институции на чиишто програми за работа е фокусиран голем дел од надворешната политика на Република Северна Македонија.

Активностите на Дирекцијата во доменот на меѓународната соработка се одвиваат во насока на:

- усогласување на текстовите на билатерални спогодби/договори за размена и заемна заштита на класифицирани информации заради нивно склучување на ниво на Влада,
- активно учество во иницијативите за соработка на националните безбедносни авторитети на земјите од регионот (Форум за соработка на националните безбедносни авторитети од Југоисточна Европа - SEENSA и Иницијативата за соработка на националните безбедносни авторитети на шест држави од поранешна Југославија - 6S) и пошироко (Мултинационална работна група за индустриска безбедност - MISWG),
- развивање на соработката со надлежните служби на НАТО и на ЕУ коишто ја следат имплементацијата на безбедносната политика во доменот на заштитата на класифицираните информации во рамките на тие меѓународни организации и се грижат за безбедноста на класифицираните

информации што од нивна страна се отстапени на користење на Република Северна Македонија,

- развивање на соработката со мисиите и претставништвата на меѓународните институции во Република Северна Македонија преку учество во заеднички проекти и реализација на програми за обуки во земјата и во странство.

1.2.7. Транспарентност

Запазувајќи го начелото на Владата на Република Северна Македонија за транспарентност во работењето, Дирекцијата редовно ја известува јавноста за новините во законската регулатива за класифицирани информации и за реализираните активности на својата веб страница (www.dbki.gov.mk или www.nsa.gov.mk). Притоа, веб страницата редовно се ажурира и збогатува со содржини наменети за корисниците на класифицирани информации со цел нивно запознавање со востановените процедури за ракување со класифицирани информации и олеснување на пристапот до информациите од јавен карактер во сопственост на Дирекцијата. Покрај законските прописи и други релевантни документи, тие содржини вклучуваат правилници, упатства, водичи за класификација и информативни брошури и флаери. Воедно, преку политиката на дигитализација на процесите во работењето како што се Е-модулот за обуки, Е-туториалот за класифицирани информации и зацртаните проектни планови за аудио-визуелизација на работните процеси, Дирекцијата дополнително ја зајакнува отчетноста и транспарентноста на институцијата.

Исто така, како имател на информации од јавен карактер, Дирекцијата е активен имплементатор на одредбите од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер („Службен весник на РСМ“ бр. 101/2019), што дополнително го афирмира транспарентниот карактер на институцијата.

1.2.8. Извори на финансиски средства

Како основен и единствен извор за финансирање на основната дејност на Дирекцијата е Буџетот на Република Северна Македонија од каде наменски се обезбедуваат средствата на годишна основа.

Дирекцијата како орган на државната управа и буџетски корисник на буџетски програми работи според принцип на трезорско работење, со доставување на предлог-буџетот за секоја календарска година, а во согласност со претходно добиени препораки од Министерството за финансии за рамките во коишто треба да се креира буџетот. По усвојувањето на буџетот, Дирекцијата донесува финансиски планови за негова распределба и извршување по квартали.

Средствата согласно динамиката на активности се планираат стратешки за период од наредни три години, односно на принципот на среднорочно тригодишно планирање каде средствата за наредната година се целосно планирани, а за наредните две години се изработени проекции.

Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации со Министерството за финансии тековно ги следи и ги планира потребите, обезбедувањето и трошењето на средствата.

1.2.9. Анализа на предностите, слабостите, можностите и ризиците (SWOT анализа)

Со цел согледување на состојбите во Дирекцијата извршена е SWOT анализа како резултат на којашто се утврдени развојните тенденции и приоритети што се дефинирани преку непосредни цели и активности што треба да се имплементираат во референтниот период. За анализата се користени годишните извештаи и годишните планови за работа на Дирекцијата, програмите за работа и извештаите за извршен инспекциски надзор, националните програми и извештаи за остварениот напредок на Република Северна Македонија во евроинтеграциските процеси во доменот на класифицираните информации, вклучувајќи и извештаи од релевантни меѓународни организации, како и други документи на Дирекцијата врзани за реализацијата на тековни активности, програми за обуки и слично.

• Предности

- Дирекцијата како независна државна институција врши надзор над законитоста на преземените активности за безбедност на класифицираните информации на Република Северна Македонија и класифицирани информации отстапени на користење од странски држави и меѓународни организации.
- Целосна усогласеност на националната регулатива за безбедност на класифицирани информации со безбедносните политики на НАТО и на ЕУ.
- Вработените во Дирекцијата се високостручни и соодветно обучени правилно да ракуваат со класифицирани информации и се оспособени за давање обука на надворешни лица кои ракуваат со класифицирани информации.
- Дирекцијата располага со комуникациско-информатички системи за водење евиденција на барања и издадени безбедносни сертификати за пристап до класифицирани информации и за електронска размена на НАТО класифицирани информации до степен „СТРОГО ДОВЕРЛИВО“, како и функционален систем на курирска размена на класифициран материјал.
- Тимско работење е воспоставена пракса во Дирекцијата со оглед дека сите активности што бараат поголеми човечки ресурси, повисок степен на координација и организација се извршуваат по принципот на организирање интерни работни групи. Тимското работење особено е изразено при вршење на инспекциските надзори, контролата на исполнетоста на условите на институциите и приватните фирми за работа и чување на класифицирани информации, како и при подготовка на клучните документи за работа на Дирекцијата.
- Воспоставена е мрежа на офицери за безбедност на класифицирани информации во органите и институциите каде што се ракува со класифицирани информации.
- Преку учество во генерички (општи) обуки и специјализирани обуки во различни области, вработените во Дирекцијата редовно ги освежуваат

знаењата од областа на класифицираните информации и од други области значајни за унапредување на секојдневната работа.

- Воспоставен е систем на едукации и обуки за офицерите за безбедност и за корисниците на класифицирани информации. Обуката се испорачува од страна на вработените во Дирекцијата, во форма на брифинзи, семинари и индивидуална обука.

- **Слабости**

- Недоволен буџет, кој се определува од Министерството за финансии по даден предлог од страна на Дирекцијата. Алоцираните средства вообичаено ги задоволуваат потребите за основно функционирање на институцијата, но сепак истите се недоволни за посериозен развој на институционалните човечки, материјални и технички капацитети, како и за осовременување и модернизирање на уредите за ракување со класифицирани информации.
- Неусогласениот статус на вработените во Дирекцијата со статусот на вработените во другите институции во рамките на безбедносниот сектор придонесува за зголемен одлив на постојнкиот кадар од една страна и за недоволна атрактивност за привлекување нов кадар од друга страна.
- Постојната политика за нови вработувања го отежнува зајакнувањето на институцијата со дефицитарниот кадар за одредени позиции од областа на правните, економските и информатичките науки.
- Заради недоволно развиената свест за безбедност на класифицирани информации кај дел од корисниците на класифицирани информации во услови на брз развој на технологијата се зголемуваат ризиците за злоупотреба на класифицираните информации, а потребата за побрза размена на класифицирани информации е ограничена согласно степенот на класификација.
- Неусогласеност на дел од материјалните закони во определени области со Законот за класифицирани информации(*).

- **Можности**

- Активно учество во активностите на НАТО како полноправна членка и учество во активностите за започнување на преговорите за членство во ЕУ во насока на унапредување на постојните институционални капацитети.
- Погolem пристап до ЕУ фондовите и НАТО програмите за развој преку изработување и реализирање проекти од областа на заштита на класифицирани информации.
- Потпишување билатерални договори за размена и заемна заштита на класифицирани информации со други земји.
- Подобра обука на корисниците на класифицирани информации за заштитата на класифицираните информации.

- Подобрување на функционалноста на воспоставениот курирски систем за размена на национални и странски класифицирани информации.
- Развој на софтверски решенија за побрзо, поефикасно и поефективно извршување на работните процеси во Дирекцијата.
- Унапредување на институционалниот капацитет на Дирекцијата преку учество во програми за обуки во земјата и странство во доменот на безбедноста и одбраната.

- **Ризици**

- Недоволно познавање и несоодветна примена на мерките и активностите за безбедност на класифицирани информации од страна на корисниците, што може да доведе до нарушување на безбедноста на класифицираните информации.
- Застарување на софтверските решенија или дефект на опремата преку којашто се процесираат класифицирани информации.
- Недоволно развиена безбедносна свест кај лицата кои ракуваат со класифицирани информации заради ризик од неовластен пристап и нарушување на безбедноста на класифицираните информации.
- Неправилна и нецелосно спроведена проценка на степенот на класификација што доведува до зголемен обем на документи со повисока класификација од реалната, со што директно се влијае на зголемениот број поднесени барања за добивање безбедносни сертификати и непотребно трошење на ресурсите на институциите.
- Неисполнети препораки или корективни мерки за утврдени неправилности по извршен инспекциски надзор.
- Одлив на веќе обучени кадри од Дирекцијата за чијашто замена треба да се вложат дополнителни ресурси.

1.2.10. **Анализа на политичките, економските, социо-културните и технолошките фактори (PEST анализа)**

- **Политички фактори**

- Геополитичките случувања во светот, изразени преку воената интервенција на Руската Федерација во Украина, случувањата на блискиот Исток и превирањата на Истокот на Азија, и импликациите од таквите состојби врз безбедноста во Европа и пошироко, претставуваат фактор кој ќе има влијание врз развојот на натамошната безбедносна архитектура на Европско и меѓународно ниво.
- Членство на Република Северна Македонија во НАТО и исполнувањето на обврските од Заедничката надворешна безбедносна политика на ЕУ претставуваат важна рамка за насоките за работата на Дирекцијата.
- Високото ниво на односи со евроатлантската заедница наспроти недоволно јасните односи со некои од соседните држави влијаат, не само на

билатералната туку и на регионалната соработка во доменот на заштитата на класифицираните информации.

- **Економски фактори**

- Последиците од геополитичките случувања во светот, и тоа особено од воените ситуации во Украина и на Блискиот Исток, и во тој контекст влијанието врз снабдувањето со енергенси (гас, нафта), ланците на снабдување со храна (житни култури) и зголемувањето на цените на овие суровини и последователно прелевањето на поскапувањата и врз други сектори, услуги и производи, водат кон креирање економска нестабилност и криза во светски рамки. Сето тоа влијае на економската моќност на државата и на прераспределбата на средствата од државниот буџет до институциите коишто се корисници на класифицирани информации.
- Недоволните буџетски средства на корисниците на класифицирани информации влијаат на нивните можности за исполнување на барањата за заштита на информациите со повисок степен на класификација.
- Соработката со земјите членки на НАТО на ниво на сојузници, и со земјите членки на ЕУ овозможува интензивна диверзификација на соработка којашто има економски импликации.

- **Социо-културни фактори**

- Мултикултурализмот во државата наметнува широк дијапазон на елементи што треба да бидат земени предвид во комуникацијата меѓу субјектите во безбедносниот сектор со цел да се обезбеди заемно почитување и функционалност на системот за заштита на класифицираните информации.
- Емиграцијата на помладите и остручени кадри, влијае на квалитетот на понудата на работна сила во одредени специфични области што води кон загрозувачка тенденција по функционалноста на системот за заштита на класифицираните информации.
- Соодветно образован и обучен кадар за ракување со класифицирани информации е еден од клучните елементи на системот за безбедност на класифицирани информации.
- Високото ниво на безбедносна свест овозможува препознавање на потенцијалните закани и безбедносни ризици од аспект на безбедноста на класифицираните информации.
- Создавањето на родово-рамноправна работна средина и целењето кон постигнување родова еднаквост во согласност со меѓународните стандарди, препораки и обврски, има позитивно влијание на развојот и евалуацијата на процесите за креирање на политиките на работење.

- **Технолошки фактори**

- Брзиот развој на технологијата во доменот на информатичката обработка на информации, како и на средствата и уредите за заштита и чување на

класифицираните информации влијае врз ефикасноста на системот за заштита на класифицираните информации.

- Застареноста на опремата и потребата од надградба на постојната и набавка на нова опрема има сериозни фискални импликации врз буџетите на корисниците на класифицирани информации.
- Примената на соодветни комуникациско-информациски системи со висока заштита на информациите придонесува за поголема функционалност и ефикасност на системот за заштита на класифицираните информации.

1.3. МИСИЈА

Мисијата на Дирекцијата е спроведување и унапредување на утврдената политика за безбедност на националните класифицирани информации и на странските класифицирани информации отстапени на користење на Република Северна Македонија, спроведување и унапредување на пропишаните национални и меѓународни стандарди за ракување со класифицирани информации, како и реализирање на меѓународната размена на класифицирани информации во согласност со склучените меѓународни договори.

1.4. ВИЗИЈА

Визијата на Дирекцијата е изградба на ефикасен безбедносен систем за заштита на националните и на странските класифицирани информации отстапени на користење на Република Северна Македонија и негово постојано унапредување, воспоставување високо ниво на безбедносна култура и капацитети кај создавачите и кај корисниците на класифицирани информации и интегрирање на Република Северна Македонија, на различни нивоа, во безбедносните структури на НАТО и на ЕУ.

1.5. ЗАДАЧИ И ОБВРСКИ НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ

Согласно Законот за класифицирани информации(*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 275/2019), Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации е основана за спроведување на утврдената политика за заштита на класифицираните информации и на меѓународните стандарди, за реализирање на размената на класифицирани информации во согласност со меѓународните договори, за вршење инспекциски надзор на спроведувањето на одредбите од Законот за класифицирани информации и на другите прописи од областа на безбедноста на класифицирани информации, како и за вршење други работи утврдени со Законот.

Оттаму произлегуваат и надлежностите на Дирекцијата, коишто по својата природа можат да се поделат во три групи:

- надлежности со внатрешна димензија коишто се однесуваат на примената на меѓународните стандарди и норми на национално ниво во размената на класифицирани информации, вклучувајќи и соодветна заштита на примените информации;
- надлежности со надворешна димензија коишто се однесуваат на вршењето контрола на начинот на којшто се чуваат и се заштитуваат класифицираните информации што Република Северна Македонија им ги има отстапено на користење на странски држави и на меѓународни организации, како и надлежностите коишто се однесуваат на учеството на Република Северна Македонија во евроатлантските структури и иницирањето склучување меѓународни договори;
- други надлежности коишто се однесуваат на развивање планови за заштита на класифицирани информации во вонредни состојби, како и обука на корисниците на класифицираните информации преку организирање разни советувања, семинари и одделни консултации.

Подетално, Дирекцијата:

- обезбедува континуирано спроведување на меѓународните стандарди и нормативи во преземањето на мерките и активностите за заштита на класифицираните информации;
- врши координација на активностите во обезбедувањето заштита на класифицираните информации со државните органи и институциите коишто вршат размена на класифицирани информации со странски држави и меѓународни организации;
- ги подготвува, ги организира, ги спроведува и го следи спроведувањето на мерките и активностите за обезбедување заштита на класифицирани информации што на Република Северна Македонија ѝ се отстапени на користење од странски држави и од меѓународни организации;
- презема активности за заштита на класифицирани информации отстапени од Република Северна Македонија на странски држави и на меѓународни организации;
- учествува во изработување планови и програми на Република Северна Македонија за членство во меѓународни организации од областа за обезбедување заштита на класифицираните информации;
- планира и остварува меѓународна соработка за заштита и размена на класифицирани информации;
- предлага мерки за унапредување на заштитата на класифицирани информации;
- покренува иницијативи за склучување меѓународни договори со странски држави и меѓународни организации од областа на размената на класифицирани информации; врши акредитација на комуникациско-информациски системи и процеси,

- организира и спроведува обуки за безбедност на класифицирани информации,
- врши инспекциски надзор над спроведувањето на одредбите од овој закон и
- врши други работи утврдени со закон.

Во размената и заштитата на класифицирани информации со НАТО и со Европската Унија, Дирекцијата ги врши задачите за:

- координација и спроведување на безбедносните политики на НАТО и на Европската Унија во Република Северна Македонија, со цел обезбедување соодветно ниво на заштита на класифицираните информации согласно со ратификуваните меѓународни договори,
- безбедност на комуникациите за избор, управување и одржување на криптографската опрема за пренос, обработка и чување на класифицираните информации,
- спроведување безбедносна акредитација на комуникациско-информациските системи и процесите во кои се користат класифицирани информации,
- преземање мерки и активности за заштита на комуникациско-информациските системи од компромитирачко електромагнетно зрачење.

1.6. СПЕЦИФИЧНОСТ НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ

Согласно законски утврдените надлежности, како единствен национален безбедносен авторитет кој се грижи за целосно функционирање на националниот систем за заштита на класифицираните информации, Дирекцијата врши надзор над законитоста во ракувањето со класифицирани информации и укажува на неправилностите што се јавуваат при создавањето или ракувањето со класифицирани информации. Во тој контекст, Дирекцијата редовно ги следи измените во безбедносните политики и директивите на НАТО и на ЕУ во делот на безбедноста на класифицираните информации и истите редовно ги имплементира во своето работење. Со отпочнување на процесот за пристапување кон НАТО, Дирекцијата зема активно учество на состаноците на Комитетот за безбедност на НАТО.

Со определбата за стратешко развивање на своите технички и човечки капацитети, Дирекцијата е фокусирана на континуирана анализа на НАТО и на ЕУ прописите од сите аспекти на безбедност на класифицираните информации и нивна имплементација, не само во Дирекцијата туку и во рамките на целокупниот регистарски систем воспоставен во клучни министерства и органи на државната управа, како и кај други приватни ентитети-создавачи или корисници на класифицирани информации.

Со развојот на комуникациите, информатичката технологија и сè поголемата размена на информации во национални и во меѓународни рамки, Дирекцијата се фокусира исто така и на следење на современите трендови на развој и постепено усогласување на своите клучни домени на работа со темпото на развој на современите текови. Оттука, Дирекцијата е концентрирана на развој на соодветни политики и практични алатки за унапредување на системот за издавање безбедносни сертификати, за правилно одредување на степенот на класификација, за процена и управување на ризик на безбедноста, за зајакнување на сајбер безбедноста и подигнување на нивото на безбедносна свест кај корисниците на класифицираните информации. Во таа насока оди и изработката на овој стратешки план којшто ги инкорпорира постојните, но и други пропратни политики за развој на безбедноста на класифицираните информации.

Со цел реализација на надлежностите на Дирекцијата, но и на утврдените развојни политики, Дирекцијата остварува непосредна соработка со бројни институции од државниот и приватниот сектор со особен акцент на соработка со институциите што припаѓаат на безбедносниот сектор на Република Северна Македонија. Исто така, заради имплементирање на НАТО и на ЕУ политиките, Дирекцијата е во редовна комуникација со канцелариите за безбедност на НАТО и на ЕУ, а во доменот на развивање проекти од заемен интерес од областа на безбедноста, Дирекцијата остварува успешна соработка и со други меѓународни и невладини организации коишто имаат свои канцеларии во Скопје.

1.7. СТРУКТУРА НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ

Со стратешката определба на Република Северна Македонија за интеграција во евроатлантските структури и со потпишувањето на Безбедносната спогодба со НАТО во 1996 година, во рамките на Министерството за одбрана е формирана Служба за реципрочна безбедност за заштита на информации што се разменети меѓу Република Македонија и НАТО. Во март 2002 година со Одлука на Владата на Република Македонија („Службен весник на РМ“, бр. 21/02) е формиран Националниот безбедносен авторитет на Република Македонија во НАТО контекст (НБА) како стручна служба на Владата. Врз основа на позитивните препораки од НАТО за формирање на самостоен орган кој ќе ги спроведува политиките на НАТО за заштита на класифицирани информации како и согласно утврдената потреба за правно-формално регулирање на ракувањето со класифицирани информации во национални рамки, поранешниот НБА во НАТО контекст прерасна во Дирекција за безбедност на класифицирани информации. Со донесувањето на Законот за класифицирани информации на 5 март 2004 година, Дирекцијата стекнува статус на самостоен орган на државната управа со својство на правно лице.

По донесувањето на Законот за класифицирани информации, во ноември 2004 година се донесени Уредбата за административна безбедност на класифицирани информации, Уредбата за физичка безбедност на класифицирани информации и Уредбата за безбедност на лицата корисници на класифицирани

информации, а во март 2005 година се донесени Уредбата за индустриска безбедност на класифицирани информации и Уредбата за информатичка безбедност на класифицирани информации. Во септември 2007 година е донесен Законот за изменување и дополнување на Законот за класифицирани информации со којшто се воспостави целосна контрола не само врз странските туку и врз националните класифицирани информации, односно се постави правна рамка за вршење инспекциски надзор врз сите државни органи и други физички и правни лица.

Во декември 2019 година донесен е нов Закон за класифицирани информации(*)⁴ во којшто се содржани решенија насочени кон одржување високо ниво на усогласеност со регулативите на НАТО и ЕУ, следење на тековните трендови во практиките при ракувањето со класифицираните информации, како и кон прецизирање на одредени прашања поврзани со други области што се во корелација со работата на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации. Во Законот е содржана и обврската за надградба на подзаконските акти што произлегуваат од него, како и за усогласување на прописите коишто регулираат прашања од областа на класифицираните информации.

Согласно закон, со институцијата раководи директор кој го именува Владата на Република Северна Македонија со мандат од 4 години. Директорот има заменик, кој го именува и разрешува Владата на Република Северна Македонија за време од четири години. Заменик директорот го заменува директорот во случај кога тој е отсутен или кога поради болест и други причини не е во можност да ја врши својата функција со сите негови овластувања и одговорности во раководењето.

Во текот на своето дваесетгодишно постоење и функционирање, Дирекцијата прерасна во важен орган на државната управа и незаменлива алка во безбедносниот систем на Република Северна Македонија. Нејзината главна улога се темели на спроведување на безбедносната политика за заштита на националните, на НАТО и на ЕУ класифицирани информации.

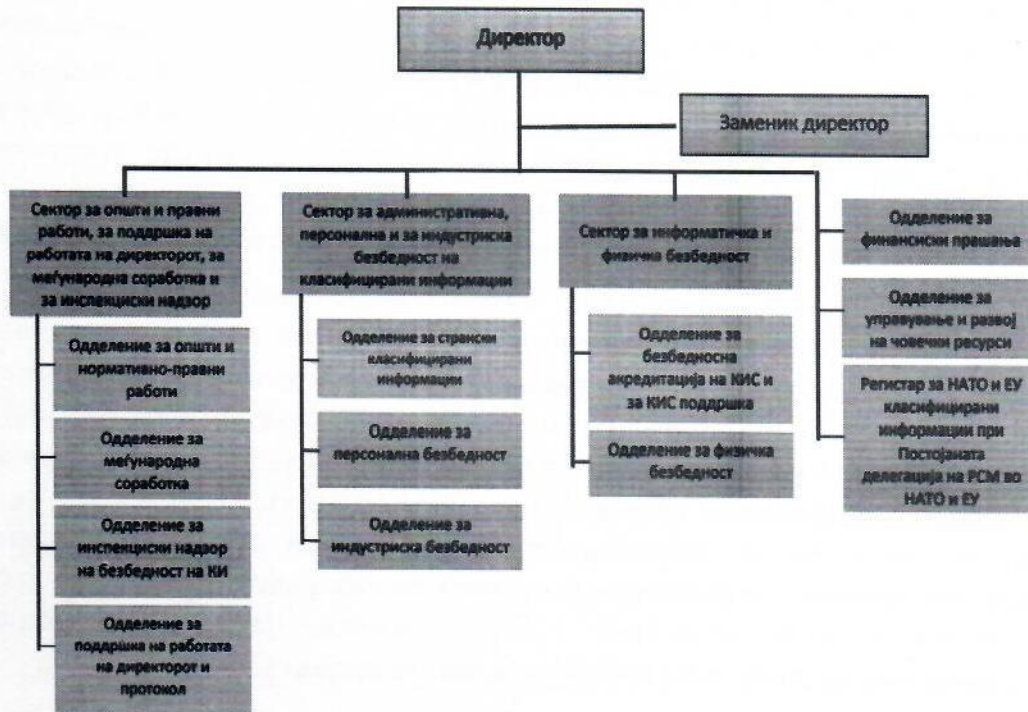
Во Дирекцијата има вкупно 34 вработени лица, од кои две се именувани лица/функционери (директор и заменик директор). Вработените имаат статус на административни службеници и се распоредени во 3 сектори и тоа:

1. Сектор за општи и правни работи, за поддршка на работата на директорот, за меѓународна соработка и за инспекциски надзор,
2. Сектор за административна, персонална и за индустриска безбедност на класифицирани информации,
3. Сектор за информатичка и физичка безбедност,

и во три одделенија издвоени од секторите:

- Одделение за финансиски прашања
- Одделение за управување и развој на човечки ресурси.

⁴ Законот е усогласен со европското законодавство, односно со Одлуката на Советот од 23 септември 2013 година во однос на правилата за безбедност за заштита на класифицирани информации на ЕУ(CELEX 32013D0488).

Слика бр. 1: Органиграм на Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации

Заради целисходно спроведување на Законот за класифицирани информации(*), Дирекцијата има воспоставено регистарски систем за размена на национални и на странски класифицирани информации којшто се состои од Регистар што се наоѓа во Дирекцијата и подрегистри и контролни точки формирани во клучните министерства и мисиите на Република Северна Македонија при НАТО и при ЕУ.

Вработените во Дирекцијата во најголем дел се со високо образование и образовни квалификации коишто кореспондираат со безбедносната природа на институцијата.

И покрај потребата од постојано модернизирање на комуникациско-информатичката опрема за ракување и размена на национални и странски класифицирани и неklasифицирани информации, Дирекцијата располага со потребните капацитети за да овозможи целосно спроведување на законските одредби од областа на заштитата на класифицирани информации и запазување на минималните стандарди за безбедност.

1.8. ОДНОСИ СО ОРГАНИТЕ ВО СОСТАВ

Согласно Законот за класифицирани информации(*) и Законот за организација и работа на државна управа, Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации е самостоен орган на државната управа со својство на правно лице и нема органи во состав.

1.9. ПРИОРИТЕТИ И ПРИОРИТЕТНИ ЦЕЛИ НА ДИРЕКЦИЈАТА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА КЛАСИФИЦИРАНИ ИНФОРМАЦИИ

Дирекцијата за наредниот период ги утврди следните приоритети:

- Обезбедување ефикасен систем за заштита на класифицираните информации
- Континуирана хармонизација на легислативата за заштита на класифицираните информации
- Изготвување програма за подигање на нивото на безбедносната свест
- Зголемено учество во меѓународната соработка
- Унапредување на соработката со безбедносните служби, со органите на државната управа и со приватниот сектор

1.9.1. Обезбедување ефикасен систем за заштита на класифицираните информации

Обезбедувањето ефикасен систем за заштита на класифицираните информации и неговото постојано унапредување овозможува безбедна размена на класифицирани информации и непречено функционирање на институциите и другите правни лица - корисници на класифицирани информации.

Приоритетни цели:

1.9.1.1. Зајакнување на улогата на офицерите за безбедност на класифицирани информации и подигање на нивото на меѓусебната соработка

Со Законот за класифицирани информации(*) е воведено определување на офицер за безбедност на класифицирани информации во државните органи, организациите, институциите и другите правни лица за ефикасно и координирано извршување на правата и обврските кои се однесуваат на класифицираните информации. Со воведувањето на оваа обврска во голема мера се обезбедува примена на регулативата наменета за оваа област. Со донесувањето на новиот Закон за класифицирани информации(*) се проширија правата и должностите на офицерите за безбедност и се зајакна нивната улога во спроведување на мерките и активностите за безбедност на класифицирани информации. Редовната пракса на брифирање на офицерите за безбедност најмалку еднаш годишно за ракување со класифицирани информации останува релевантна алатка за освежување на знаењата и на практиките за работа со класифицирани информации, но и за запознавање со новитетите кои прозлегуваат од оваа сфера со цел нивна имплементација и во институциите каде што се генерираат или се ракува со класифицирани информации.

Континуирана и интензивирана соработка со офицерите за безбедност за спроведување на законските прописи за безбедност на класифицираните информации во институциите и компаниите дава позитивни резултати и придонесува за соодветна примена на мерките и активностите за безбедност на класифицирани информации од страна на овластените лица и корисниците на класифицирани информации. Тие се главната точка на спојување помеѓу Дирекцијата и мрежата на институции каде што се генерираат и/или се ракува со класифицирани информации.

1.9.1.2. Подобрување на ефикасноста на инспекцискиот надзор

Со зголемување на бројот на инспекциските надзори расте и нивото на превенција од евентуални штети предизвикани од секаков вид на незаконски пристап и ракување со класифицирани информации, а во случај на предизвикани штети, навременото преземање мерки и санкции придонесува за намалување или отстранување на последиците од незаконско ракување со класифицирани информации. Тоа придонесува кон афирмација на авторитетот на Дирекцијата како национален безбедносен авторитет којшто со воспоставување на солиден национален систем за заштита на класифицираните информации, обезбедува соодветна заштита и на странските класифицирани информации што се отстапени на користење на Република Северна Македонија.

1.9.1.3. Воедначеност во примената на прописите за заштита на класифицираните информации

Во функција на обезбедување единствен пристап и примена на Законот за класифицирани информации(*), Дирекцијата изработува соодветни упатства, насоки, водичи и други помошни пишани инструменти во врска со одредени констатирани состојби. Во правец на ажурирање на постојните пишани инструменти како и во склоп на заложбите на Дирекцијата во иницијативата на Министерството за јавна администрација за реформи на јавната администрација, Дирекцијата продолжува и во овој стратешки период да ги хармонизира, но и надградува документите коишто се исклучителни помошни алатки при работата со класифицирани информации.

1.9.1.4. Подобрување на ефикасноста и унапредување на работата на подрегистрите за класифицирани информации

Позицијата на Дирекцијата во однос на спроведувањето на националната безбедносна политика за класифицирани информации се зајакнува преку подрегистрите за класифицирани информации лоцирани во министерствата и во други државни органи. Постојаните обуки со вработените во подрегистрите и редовните контакти меѓу Дирекцијата и подрегистрите придонесуваат за приближување на мерките и активностите за заштита на класифицирани информации до крајните корисници.

1.9.1.5. Безбедносна акредитација на комуникациско-информатичките системи

Безбедносната акредитација на комуникациско-информациските системи е значаен процес во обезбедување ефикасен систем за заштита на класифицирани информации во делот на информатичката безбедност. За таа цел Дирекцијата продолжува да го интензивира процесот на безбедносна акредитација во државните институции и во приватните компании каде што се процесираат класифицирани информации во електронска форма. Заштитата од електромагнетно зрачење (ЕМПЕСТ) се наметнува како значаен сегмент од процесот на безбедносна акредитација на комуникациско-информациските системи, со цел да се одредат оптималните безбедносни мерки за заштита на класифицираните информации во електронска форма. Во таа насока Дирекцијата ќе остварува комуникација за вршење услуга и ќе врши координација на работите со националните безбедносни авторитети на државите со коишто Република Северна Македонија има важечки билатерален договор за заштита на класифицирани информации.

1.9.1.7. Сајбер безбедност и подигање на свеста во оваа област

Во последните неколку години сајбер безбедноста се наметнува како една од „најжешките“ теми, како во областа на заштитата на класифицираните информации, така и воопшто во општеството. Во таа насока, Дирекцијата сериозно продолжува да работи на подигање на нивото на безбедност во сајбер просторот. Планирано е да се продолжи со активното учество во меѓуинституционалните работни групи задложени за создавање нова верзија или надградба на постојната Национална стратегија за сајбер безбедност на Република Северна Македонија, со промени во законските и подзаконските решенија за заштита на класифицирани информации, со подигање на свеста на корисниците на класифицирани информации за тековните сајбер закани преку обуки, едукација, семинари, вебинари, промотивни материјали и слично.

1.9.1.8. Родова рамноправност

Како институција којашто активно ги следи националните, НАТО и ЕУ регулативи за родова еднаквост и се стреми кон запазување и имплементирање на одредбите од Законот за еднакви можности за жените и мажите, Дирекцијата продолжува и понатаму во создавање на родово-рамноправна работна средина. Со тековните 37,5% застапеност на жени во институцијата, Дирекцијата има визија за постигнување на родов баланс како на раководно, така и на ниво на директни извршители. Со делегирање на претставнички во секој работен облик на соработка, како и со следење на обуки за родови прашања и недискриминација по основа на пол за сите вработени, Дирекцијата има за цел да создаде родово обучени вработени, но и да ги следи современите текови во оваа проблематика.

1.9.1.9. Принцип на соодветна и правична застапеност

Дирекцијата продолжува да ги следи и применува националните прописи со коишто се регулира принципот на соодветна и правична застапеност. Со тоа,

континуирано ги применува и практиките на почитување на начелото на соодветна и правична застапеност. Тоа особено е изразено преку спроведување на процедурата за нови вработувања и распоредувања на вработените во Дирекцијата, како и во комуникацијата со институциите за стратемиско планирање, примена и надзор на примената на начелото на соодветна и правична застапеност на државно ниво како што е Народниот правобранител.

1.9.1.10. Управување и развој на човечки ресурси

Со оглед дека човечките ресурси се главниот двигател на една институција и се директно поврзани со степенот за заштита на системот за безбедност на класифицирани информации, Дирекцијата има за цел идентификување на потребите за генерички и специјализирани обуки на вработените и соодветно надградување на постојните знаења. Развојот на човечките ресурси придонесува за подобрување на мотивацијата којашто е клучна за одржување и изградба на резилентен систем за безбедност. Во однос на потребата за вработување нови лица, Дирекцијата настојува да ги премостува постојните кадровски празнини со персонал со соодветна стручна експертиза согласно финансиските одобрувања за нови вработувања и потребите за вработување на стручни лица коишто се дефицитарни во Дирекцијата.

1.9.2. Континуирана хармонизација на легислативата за заштита на класифицираните информации

Хармонизацијата на легислативата за заштита на класифицирани информации се одвива во две насоки: на национално и на меѓународно ниво. На национално ниво, Дирекцијата презема активности и учествува во координации со државни органи и институции од земјата за усогласување на законската регулатива за безбедност на класифицирани информации со материјалните закони од разни области. На меѓународно ниво, почитувајќи ги стратешките приоритети и приоритетните цели на Владата на Република Северна Македонија за евроинтеграција, Дирекцијата има обврска да ја следи ЕУ регулативата за заштита на класифицирани информации и да ја усогласува и контекстуализира со националните стандарди за безбедност на класифицирани информации. Во НАТО контекст, Дирекцијата исто така редовно ги следи сите измени на НАТО регулативата за заштита на класифицирани информации и соодветно ги имплементира. Постојаната „алертност“ на целосно хармонизирање и усвојување на НАТО директивите ќе допринесе кон повисок степен на заштита на отстапените НАТО документи, но и кон поефективна имплементација на истите во пресрет на редовните инспекциски посети од страна на Канцеларијата за безбедност на НАТО.

Приоритетни цели:

1.9.2.1. Изменување и дополнување на Законот за класифицирани информации

Со цел следење на меѓународната пракса за статусот на националниот безбедносен авторитет во рамките на државните и безбедносните системи во

земјите членки на НАТО/ЕУ и во земјите од регионот, а со крајна цел согледување на предностите на странските прописи и регулативи *vis-à-vis* домашните прописи во поглед на надлежностите и статусот на вработените, се наметнува потребата од изменување на Законот за класифицирани информации(*). Имено, таквата потреба за измена на постојниот Закон за класифицирани информации(*) произлегува од неусогласените одредби со кои Дирекцијата како државен орган во состав на целокупниот административен државен апарат со значителни безбедносни надлежности, нема целосен статус на безбедносен орган во рамките на националниот безбедносен ситем. Ваквата состојба исто така има импликации и во делот којшто се однесува на статусот на самите вработени коишто извршуваат задачи од безбедносна природа, а се административни службеници.

Воедно, во периодот опфатен со овој стратешки план, предвидено е финализирање на подзаконските акти коишто произлегуваат од Законот за класифицирани информации(*), како и ажурирање на постојните акти. Целта е комплетирање на националната правна рамка за безбедност на класифицирани информации во делот на аспектите за безбедност на класифицирани информации.

1.9.2.2. Хармонизација на националната легислатива во одделни области со документите на НАТО и ЕУ, и користење на добрите практики на земјите членки на НАТО и ЕУ

Со оглед на тоа дека постојните законски прописи што ја уредуваат материјата за заштита на класифицирани информации се целосно во согласност со НАТО и ЕУ политиките за безбедност на информациите, Дирекцијата продолжува со следење на новите регулативи на НАТО и ЕУ што ја третираат безбедноста на класифицираните информации.

Во тој контекст, а по претходно усогласување со другите сродни законски прописи, Дирекцијата ги имплементира решенијата од ревидираните регулативи што произлегуваат од основните безбедносни регулативи на НАТО и на ЕУ.

Имајќи предвид дека се работи за сложена и чувствителна материја, користењето на добрите практики на земјите членки на ЕУ и НАТО во однос на примената на прописите од областа на класифицираните информации во голема мера придонесува кон напорите за унапредување на националната легислатива. За реализација на таа цел, од огромно значење се инструментите за обука на НАТО и ЕУ, па во таа насока, Дирекцијата продолжува и во овој стратешки период да изготвува апликации за учество во програми за стекнување на компаративни сознанија и искуства.

1.9.2.3. Вклучување во процесот на креирање политики и донесување прописи

Преку учество во меѓуинституционалните работни тела за изработување стратешки документи поврзани со доменот на класифицираните информации, Дирекцијата влијае на процесот на креирање политики на национално ниво во менаџирањето со кризи, во справувањето со и сузбивањето на корупцијата, во креирањето мерки за сајбербезбедност, во уредувањето на заштитата на критичната инфраструктура, во евро-атлантските интеграциони процеси, во

унапредувањето на политиките за слободен пристап до информации од јавен карактер, во јакнењето на политиките за заштита на лични податоци и во други сфери сврзани со создавање јавни или безбедносните политики.

Преку својата активна улога во процесот на изработка на прописите што ја регулираат безбедноста на класифицираните информации во Република Северна Македонија, како и преку давање мислења на интерните нацрт-акти на институциите коишто вклучуваат прашања од доменот на безбедноста на класифицираните информации, Дирекцијата има влијание и на квалитетот на постојната легислатива и на нејзиното усогласување.

1.9.2.4. Унапредување и усогласување на подзаконски акти

Покрај изработката на соодветните уредби и други подзаконски акти што произлегуваат од Законот за класифицирани информации(*), Дирекцијата согласно своите законски надлежности ќе продолжи со подготовка на правилници и упатства со коишто се доуредуваат сите области на безбедност на класифицирани информации Исто така, ќе продолжи со изработка на материјали коишто, како еден вид на помошни алатки ќе бидат наменети за корисниците на класифицирани информации.

1.9.3. Изготвување програма за подигање на безбедносната свест

Со програмата за подигање на безбедносната свест се овозможува препознавање на потенцијалните закани и способности и се предвидуваат безбедносните ризици од аспект на безбедноста на класифицираните информации.

Дирекцијата редовно ја следи и надградува програмата со содржини со цел да ги вклучи сите актуелни закани и слабости. Во зависност од финансиските можности, Дирекцијата предвидува и изготвување на нова сеопфатна програма за подигање на безбедносната свест којашто што ќе се темели на НАТО и ЕУ методологија за изготвување на таква повеќеслојна програма.

Приоритетни цели:

1.9.3.1. Поддршка од раководните структури

Преку давање приоритет на активностите за подигање на безбедносната свест, соодветна организациска структура, алокација на финансиски средства за програмата и мотивирање и наградување може да се изгради современ, стручен и мотивиран кадар кој ќе одговори на своите обврски и надлежности.

1.9.3.2. Обуки и едукација на корисниците на класифицирани информации

Преку спроведување обука и едукација од страна на Дирекцијата мерките за подигање на безбедносната свест се дизајнираат за да се промени однесувањето или да се зајакнат добрите безбедносни практики. Дирекцијата во соработка со образовните институции е вклучена во процесот на едукација со цел градење

знаења и вештини од областа на класифицираните информации пред засновање на првиот работен однос или во раните фази на кариера во безбедносниот и државниот систем.

Во поглед на лицата кои се веќе дел од институции во кои се ракува со класифицирани информации, Дирекцијата продолжува со индиректна обука за правилно работење со класифицирани информации преку мрежата на офицерите за безбедност, но и преку постојните онлајн алатки на коишто се става акцент заради лесна примена во услови на зголемени обврски и ограничени ресурси и можности за обука со физичко присуство.

1.9.3.3. Безбедносни политики и процедури

Дирекцијата како надлежен орган учествува во изработка на безбедносни политики и процедури коишто треба да опфатат разновидни активности низ целата организација, вклучувајќи ги сите аспекти на безбедноста.

1.9.3.4. Средства за комуникација

Дирекцијата работи на подигање на безбедносната свест преку спроведување кампања со изработка на промотивни материјали коишто придонесуваат за одржување на будноста кај корисниците на класифицирани информации за соодветно ракување со информациите, но и овозможуваат отстранување или ублажување на надворешни или внатрешни ризици и закани. Во периодот што е покриен согласно овој стратешки план, за потребите на создавачите и на корисниците на класифицирани информации предвидена е изработка на дополнителни алатки коишто ќе бидат поставени на службената веб-страница.

1.9.4. Зголемено учество во меѓународната соработка

Согласно законските надлежности, Дирекцијата ги интензивира активностите за континуирано развивање на меѓународната соработка во доменот на класифицираните информации преку активно учество во билатерални, регионални и мултилатерални иницијативи за соработка, како и преку создавање правна основа за влегување во соработка со други држави во чувствителни области сврзани со безбедноста и одбраната.

Приоритетни цели:

1.9.4.1. Активно учество во регионалните форуми на соработка

Ценејќи го значењето на соработката со сродни служби на билатерално, на регионално и на меѓународно ниво во развојот и примената на стандардите и процедурите за заштита на класифицираните информации, Дирекцијата останува доследна на своите заложби за активно учество во иницијативите за соработка на националните безбедносни авторитети на земјите од регионот (SEENSA и 6S) и пошироко (MISWG).

1.9.4.2. Организирање и учество во регионални и меѓународни настани од доменот на заштитата на класифицираните информации

Во размената на домашни и странски искуства, освен што зема учество, Дирекцијата е активна и како организатор на меѓународни експертски средби, работилници, конференции и на друг вид на настани од доменот на ракувањето со класифицирани информации во Република Северна Македонија. Воедно, Дирекцијата има зацртано цел и за интензивирање на билатералната соработка со хомологните институции од соседството со цел зацврстување на соработката во сите аспекти на безбедноста на класифицираните информации и заемно информирање за сегашните и идни активности на соработка.

1.9.5. Унапредување на соработката со безбедносните служби, со органите на државната управа и со приватниот сектор

Приоритетни цели:

1.9.5.1. Соработка со безбедносните служби

Дирекцијата активно соработува со безбедносните служби во насока на имплементирање на безбедносните политики за безбедност на класифицирани информации. Конкретно, од областа на безбедноста на лица корисници на класифицирани информации, воспоставена е интензивна двонасочна комуникација со надлежните безбедносни служби во доменот на вршење оперативни проверки за физички и за правни лица за издавање безбедносни сертификати. Соработката со безбедносните служби се одвива и на правно-консултативна основа особено при потребата за изменување на постојните подзаконски прописи сврзани со безбедносната проверка, при ревидирање на безбедносни прашалници за физички и правни лица, при процесот на преговарање на нацрт-текст на договор за размена и заемна заштита на класифицирани информации со странски држави итн.

Во однос на процената на заканите и ризиците по безбедноста на класифицираните информации, Дирекцијата остварува соработка со другите безбедносни органи коишто имаат надлежности и соодветни сознанија во поглед на ризиците и заканите по безбедноста на луѓето и на материјалните добра во државата. Воедно, преку редовно меѓусебно брифирање, информирање и организирање на заеднички настани од безбедносна природа, Дирекцијата во спрега со безбедносните органи придонесува кон подигање на безбедносната свест.

1.9.5.2. Соработка со органите на државната управа

За извршување на работите од својата законска надлежност, Дирекцијата соработува со органите на државната управа, согласно Законот за класифицирани информации(*). Како значајна алка од националниот безбедносен систем, Дирекцијата е вклучена во меѓуинституционални проекти и активности чијашто цел е зголемување на институционалните капацитети на Република Северна

Македонија за реализација на утврдените евроинтегративни процеси и за стекнување полноправно членство во ЕУ.

1.9.5.3. Соработка со приватниот сектор

Дирекцијата согласно надлежностите што произлегуваат од Законот за класифицирани информации(*) и потребите на приватниот сектор дава мислења, помага во реализација на класифицирани договори во Република Северна Македонија и во странство.

1.9.5.4. Соработка со меѓународни и регионални организации, странски институти и граѓански сектор

Со цел унапредување на системот за безбедност на класифицирани информации, Дирекцијата соработува со релевантните преставништва на меѓународни и регионални организации, странски и домашни организации од непрофитниот сектор особено во делот на развивање проектни активности за подобрување на институционалните, но и на системските капацитети за заштита на класифицирани информации. Иницијативи за соработка со ОБСЕ Мисијата во Скопје, Делегацијата на ЕУ во Република Северна Македонија, Претставништвата на соодветните агенции на ООН, со Женевскиот центар за безбедносна соработка (DCAF), како и со локалните граѓански организации и здруженија остануваат приоритет и авенија за проширување на надворешната димензија на Дирекцијата.

1.10. КРАТОК ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ ВО ПРЕТХОДНАТА ГОДИНА

Во текот на 2024 година Дирекцијата континуирано обработуваше барања за издавање безбедносни сертификати и притоа ја спроведување процедурата за издавање на сертификати или за одбивање на барањата и последователно спроведување на жалбената постапка.

Во текот на годината, во Регистарот за странски класифицирани информации континуирано се примаа и обработуваа класифицирани информации на НАТО и на ЕУ.

Беше изработен текстот на Уредбата за физичка безбедност со потребните придружни материјали за нејзино усвојување од страна на Владата. Следствено на Уредбата, беше изработено и Упатството за опрема, системи или други технички средства кои исполнуваат минимални стандарди за заштита на класифицирани информации со степен „ДОВЕРЛИВО“ и повисоко. Се работеше и на интерни акти со коишто се регулираат прашања од доменот на функционирање на Дирекцијата. Во тој контекст, изработени се Насоките за начинот на отстранување и уништување класифицирани информации и на информации за ограничена употреба, како и насоките за Начинот на постапување при нарушување на безбедноста на класифицираните информации коишто се поставени на веб страната на Дирекцијата со цел да послужат како корисна алатка за сите корисници на класифицирани информации. Изработен е и Етичкиот кодекс за вработените во

Дирекцијата којшто заедно со Правилата за внатрешен ред и однесување на вработените во Дирекцијата е насочен кон промовирање на етичките стандарди и правила на однесување на вработените во Дирекцијата, на социјалната и општествена одговорност, како и кон рационалното користење и заштитата на сопственоста.

Во доменот на меѓународната соработка, во земјата и во странство беа остварени средби со претставници на НАТО Канцеларијата за безбедност и беше реализирано учество на состаноците на НАТО Комитетот за безбедност што се одржуваат два пати годишно. Во мај 2024 година беше реализирана втората фаза од проектот за билатерална техничка помош со Словенија. Во текот на годината се работеше на неколку иницијативи за склучување билатерален договор за размена и заемна заштита на класифицирани информации. Притоа, во јуни 2024 година во Скопје беа реализирани билатерални преговори со Латвија, со Кралството Норвешка и со Молдавија текстот на договорот се усогласуваше по електронски пат, а за иницијативите со Холандија и со Израел беа изработени предлозите за започнување преговори. Со Португалија се одвиваше интензивна комуникација за финализирање на преговорите во насока на потпишување на договорот. Во месец септември беше обновена иницијативата од страна на Косово за влегување во договорна соработка во доменот на размената и заемната заштита на класифицирани информации. Во мај и октомври 2024 година беше реализирано учество на активности поврзани со Форумот на националните безбедносни авторитети на земјите од Југоисточна Европа (SEENSA) со коишто претседаваше Бугарија. Во септември 2024 година беше реализирано учество на 38-тата годишна конференција на Мултинационалната работна група за индустриска безбедност (MISWG) што се одржа во Тирана, Албанија, а во ноември 2024 година беше реализирано учество на состанокот 6S што се одржа во Љубљана, форум во којшто учествуваат шест поранешни југословенски држави: Словенија, Хрватска, Србија, Босна и Херцеговина, Црна Гора и Северна Македонија.

Дирекцијата учествуваше во меѓуинституционални работни групи за изработка на законско решение за критичната инфраструктура во државата и за изработка на националната стратегија за сајбер-безбедност. Учествуваше и во меѓуинституционалниот проекти предводени од DCAF за изградба на Заштитената соба во Собранието и за и за изработка на Водичот за ништење податоци собрани со посебни истражни мерки.

Во делот на информатичката безбедност, Дирекцијата спроведе безбедносна акредитација на комуникациско-информацискиот систем во ОТА, „Систем за издавање електронски судски наредби – SEICO“, како и на комуникациско-информацискиот систем во Заштитената соба во Собранието. Воедно, беа спроведени активности за замена на дел од КИС и на мрежната опрема во Дирекцијата, како и на елементи од системот за видеонадзор во Дирекцијата.

Беа реализирани инспекциски надзори од годишниот план за инспекциски надзор на субјекти што работат со класифицирани информации во земјата и во странство (амбасади), како и редовните брифинзи со вработените во Дирекцијата и

со офицерите за безбедност на класифицирани информации во државните органи и приватните компании што работат со класифицирани информации.

1.11. ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИ И ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ ДО КРАЈОТ НА ТЕКОВНАТА ГОДИНА

Дирекцијата континуирано обработува барања за издавање безбедносни сертификати и притоа ја спроведување процедурата за издавање на сертификати или за одбивање на барањата. До крајот на тековната година се очекува успешно справување со приливот на барања за издавање безбедносни сертификати. Истотото се однесува и на приемот и обработката на странските класифицирани информации што се примаат и обработуваат во Регистарот за странски класифицирани информации на Дирекцијата.

Изработени се нацрт-текстовите на уредбите за индустриска и за информатичка безбедност на класифицирани информации. До крајот на тековната година се очекува нивно усвојување од страна на Владата. Се очекува да бидат изработени и други акти, а и да се ажурираат постојните насоки и процедури за работа со класифицирани информации што корисниците на класифицирани информации ќе можат да ги користат како помошни алатки во својата секојдневна работа.

Во текот на тековната година Дирекцијата ќе го продолжи своето активно учество во регионалните и мултилатералните форуми на соработка (SEENSA, 6S, MISWG) и ќе ја развива билатералната соработка со странски држави од интерес. До крајот на тековната година се очекува потпишување на билатералните договори со Португалија и со Латвија, како и завршување на постапките за усогласување на текстовите на договорите со Норвешка, Холандија, Молдавија и Косово.

Ангажманот на Дирекцијата во меѓуинституционални работни групи за изработка на стратешки документи продолжува и во тековната година, како и учеството во активности поддржани од DCAF.

1.12. ПРОГРАМИ СО ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ

Во Прилог бр. 1 што претставува составен дел на овој стратешки план се дадени програмите коишто ги спроведува Дирекцијата во насока на извршување на своите законски надлежности. Програмите се пропратени со план за нивно спроведување.

ПРОГРАМИ СО ПЛАН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ

<p>1. ПРОГРАМА – Унапредување на системот за заштита на класифицирани информации</p>	
<p><i>А. Оправданост и содржина на програмата</i></p>	
<p>Образложение: Програмата произлегува од законски утврдените надлежности на Дирекцијата согласно Законот за класифицирани информации(*) (Сл. весник на РСМ бр. 275/2019) и стратешкиот приоритет на Владата содржан во Одлуката за утврдување на стратешките приоритети за 2024-2028 (Сл. весник на РСМ бр. 256/2023 и бр. 177/2024):</p> <p>- унапредување на националната одбранбена политика и планирањето во функција на заштита на независноста, територијалниот интегритет, безбедноста на граѓаните и придонес во колективната безбедност;</p>	
<p>Стратешки приоритет на органот на државната управа:</p> <p>1.9.1. Обезбедување ефикасен систем за заштита на класифицираните информации</p>	
<p>Цел на Програмата: Постоенето на ефикасен систем за заштита на класифицираните информации и неговото постојано унапредување овозможува безбедна размена на класифицирани информации и непречено функционирање на институциите и другите правни лица - корисници на класифицирани информации.</p>	
<p>Показатели за успешност на Програмата: Обезбеден висок степен на заштита на класифицираните информации, развиена висока безбедносна свест кај корисниците на класифицирани информации, немање безбедносни инциденти во смисла на неовластено откривање на класифицирани информации.</p>	
<p>Програмата е: хоризонтална</p>	
<p>Потпрограми: 6</p>	
<p>Потпрограма 1.1. Унапредување на правната рамка за заштита на класифицирани информации</p>	<p>Показатели за успешност: Донесени законски и подзаконски акти со коишто се регулираат различни домени на безбедноста на КИ, изработени интерни акти</p>

	<p>и алатки за корисниците на КИ, изработени текстови на билатерални договори за потпишување на владино ниво.</p>
<p>Потпрограма 1.2. Издавање безбедносни сертификати и дозволи за пристап до национални КИ</p>	<p>Показатели за успешност: Совладан прилив на барања за издавање БС (навремено обработени барања), издадени БС и дозволи за пристап за странски државјани што бараат пристап до национални КИ, изработени решенија за одбивање на барањата за издавање БС, водење соодветна и навремена евиденција на издадените БС и на одбиените барања.</p>
<p>Потпрограма 1.3. Зајакнување на улогата на офицерите за безбедност на класифицирани информации и подигање на нивото на меѓусебната соработка</p>	<p>Показатели за успешност: Стручност и добра поставеност на офицерите за безбедност во хиерархијата на субјектот, ефикасна соработка во делот на издавањето на БС и спроведувањето на одредбите од ЗКИ во субјектот, зголемена безбедносна свест кај корисниците на КИ преку активностите на офицерите за безбедност во субјектот.</p>
<p>Потпрограма 1.4. Одржување на функционален и ефикасен регистарски систем</p>	<p>Показатели за успешност: Проширена мрежа на подрегистри коишто ги исполнуваат безбедносните стандарди за заштита и за соодветна дистрибуција на КИ до крајните корисници, навремена дисеминација на КИ, водење уредна евиденција за доставените КИ, немање безбедносни инциденти прио ракувањето со КИ.</p>
<p>Потпрограма 1.5. Спроведување ефикасен инспекциски надзор</p>	<p>Показатели за успешност: Извршени контроли врз работењето на корисниците на КИ, зголемено ниво на заштита на КИ од страна на субјектите на надзор, применети прописи и стандарди за заштита на КИ,</p>

Показатели за успешност:
 Спроведени постапки за безбедносна акредитација на КИС,
 зголемено ниво на заштита и безбедносна свест за ракување со на
 КИС низ коишто се обработуваат КИ.

Б. План за спроведување на Програмата

План за спроведување на Потпрограма 1.1. Унапредување на правната рамка за заштита на класифицирани информации

Активност	Одговорен	Консултиран	Временска рамка		Потребни ресурси						
			Почеток (месец, година)	Крај (месец, година)	Човечки			Финансиски			
					И година	II година	III година	I година	II година	III година	
Изработка на Уредбата за индустриска безбедност на КИ	Сектор А/1	Сектор Б/III, МО, МВР, СЗ, АНБ, АР,	1/2025	6/2025	Постоен персонал +1						
Изработка на Уредбата за информатичка безбедност на КИ	Сектор А/1	Сектор В/1, МО, МВР, СЗ, АР, АНБ, ОТА	1/2025	12/2025	Постоен персонал +1						
Изработка на Закон за изменување и дополнување на Законот за КИ	Сектор А/1	Сектор Б, Сектор В, МО, МВР, СЗ, АНБ, АР	1/2026	12/2026		Постоен персонал					
Изработка на нов водич за	Сектор А/1	Сектор Б, Сектор В,	1/2025	12/2025	Постоен персонал +1						

Класификација на информации	Сектор III	Сектор А/І, Сектор Б	1/2025	12/2025	Постоен персонал +1					
Изработка на Упатство за опрема, системи или други технички средства кои исполнуваат минимални стандарди за зашгита на КИ со степен „ДОВЕРЛИВО“ и повисоко										
Изработка на нови и ажурирање на постојните алатки (упатства и процедури за ракување со КИ)	Сектор А/І	Сектор Б, Сектор В,	1/2025	12/2027	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал			
Изработка и редовно ажурирање на процената на безбедносниот ризик по безбедноста на КИ во Дирекцијага	Сектор В/II	Сектор А, Сектор Б	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал			
Изработка на соодветни материјали за доставување на	Сектор А/І		1/2025	12/2026	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал			

подзаконските акти на одобрување пред Владата на РСМ															
Изработка на мислења по нацрт-текстови на други институции во насока на усогласување на регулативата	Сектор А/И		1/2025	12/2027	Пстоен персонал +1	Пстоен персонал	Пстоен персонал	Пстоен персонал							
Подготовка на билатерални договори за размена и заедна заштита на КИ со други држави	Сектор А/И	МНР и НТ, МО, МВР, СЗ	1/2025	12/2027	Пстоен персонал	Пстоен персонал	Пстоен персонал	Пстоен персонал							
Учество во меѓуресорска РГ за изработка на закон за КЗ	Сектор В/И		1/2025	12/2025	Пстоен персонал										
Вкупно во I година: 10 активности составени од повеќе подактивности					Вкупно: Пстоен персонал +1										
Вкупно во II година: 6 активности составени од повеќе подактивности					Вкупно: Пстоен персонал										
Вкупно во III година: 4 активности составени од повеќе подактивности					Вкупно: Пстоен персонал										
ВКУПНО за Подпрограмата 1.1.: 20 активности составени од повеќе подактивности					Пстоен персонал +1										
															Буџетски средства: Програма 10 – Администрација Програма 20 – Спогодба за размена на КИ меѓу РСМ и ЕУ

План за спроведување на Погпрограма 1.2. Издавање безбедносни сертификати и дозволи за пристап до национални КИ

Активност	Одговорен	Консултиран	Временска рамка		Потребни ресурси						
			Почеток (месец, година)	Крај (месец, година)	Човечки			Финансиски			
					I година	II година	III година	I година	II година	III година	
Прием и обработка на барања за издавање БС	Сектор Б/II и III		1/2025	12/2027	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал			
Изработка на барања за ОП	Сектор Б/II и III		1/2025	12/2027	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал			
Издавање БС за физички и правни лица	Сектор Б/II и III	Сектор А/Г, АНБ, МО/С- СВБиР	1/2025	12/2027	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал			
Изработка на решенија за одбени барања за издавање БС	Сектор Б/II и III		1/2025	12/2027	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал			
Прием и изработка на барања за издавање и дозволи за пристап до КИ за странски државјани што бараат пристап до национални КИ	Сектор Б/II	Официри за безбедност на КИ во органите	1/2025	12/2027	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал			

Издавање дозволи за пристап до Ки за странски државјани што бараат пристап до национални Ки	Сектор Б/П	Официри за безбедност на Ки во органите	1/2025	12/2027	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал			
Постапување по пристигнати жалби за одбиено барање за издавање БС	Сектор Б/П и ПП	Државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен	1/2025	12/2027	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал			
Соработка со официерите за безбедност на Ки	Сектор Б/П и ПП	Официри за безбедност	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал			
Водене евиденција за издадени БС и за одбиени барања за издавање БС	Сектор Б/П и ПП		1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал			
Вкупно во I година: континуирани активности				Вкупно: Постоен персонал +1				Бюџетски средства: Програма 10 – Администрација Програма 20 – Спогодба за размена на Ки меѓу РСМ и ЕУ		
Вкупно во II година: континуирани активности				Вкупно: Постоен персонал						
Вкупно во III година: континуирани активности				Вкупно: Постоен персонал						
ВКУПНО за Потпрограма 1.2.: континуирани активности				Вкупно: Постоен персонал +1						

План за спроведување на Потпрограмата 1.3. Зајакнување на улогата на офицерите за безбедност на класифицирани информации и подигање на нивото на меѓусебната соработка

Активност	Одговорен	Консултиран	Временска рамка		Потребни ресурси						
			Почеток (месец, година)	Крај (месец, година)	Човечки			Финансиски			
					И година	II година	III година	И година	II година	III година	
Годишно брифирање на офицерите за безбедност на КИ во министерствата, државните органи и во други правни лица.	Сектор Б/II	Сектор А, Сектор В,	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал			
Одржување консултативни и координативни состаноци за прашања од интерес.	Сектор Б	Сектор А, Сектор В, Офицери за безбедност на КИ	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал			
Ширење на мрежата на офицери за безбедност на КИ	Сектор Б/ I и II	Министерств а, државни органи други правни лица – корисници на КИ	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал			

Активност	Одговорен	Консултиран	Временска рамка		Човечки			Потребни ресурси				
			Почеток (месец, година)	Крај (месец, година)	I година	II година	III година	I година	II година	III година		
Вкупно во I година: 3 бринфинзи + активности по потреба											Вкупно: Постоен персонал	Буџетски средства: Програма 10 – Администрација Програма 20 – Слогодба за размена на КИ меѓу РСМ и ЕУ
Вкупно во II година: 3 бринфинзи + активности по потреба											Вкупно: Постоен персонал	
Вкупно во III година: 3 бринфинзи + активности по потреба											Вкупно: Постоен персонал	
ВКУПНО за Потпрограма 1.3.: 9 бринфинзи + активности по потреба											Вкупно: Постоен персонал	
План за спроведување на Потпрограма 1.4. Одржување на функционален и ефикасен регистарски систем												
Давање согласност за исплнетост на услови за воспоставување нов под-регистар за странски КИ	Сектор Б	Сектор А, Сектор В,	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	
Доставување КИ до корисниците преку мрежата на подрегистри	Сектор Б/1	Офицер за безбедност во органот	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	
Контрола врз работата на подрегистрите	Сектор Б/1	Сектор А/III	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	
Давање стручна помош при одбирот	Сектор Б/1	Под-регистри и	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	

на архивската граѓа и документарниот материјал за попис и уништување во подрегистрите и во контролните точки за КИ.	контролни точки за КИ								Вкупно: Постоен персонал				
									Вкупно во I година: континуирани активности	Вкупно во II година: континуирани активности	Вкупно во III година: континуирани активности	ВКУПНО за Потпрограмата 1.4.: континуирани активности	
Вкупно во I година: континуирани активности									Вкупно: Постоен персонал				Бюџетски средства: Програма 10 – Администрација Програма 20 – Слогодба за размена на КИ меѓу РСМ и ЕУ
Вкупно во II година: континуирани активности									Вкупно: Постоен персонал				
Вкупно во III година: континуирани активности									Вкупно: Постоен персонал				
ВКУПНО за Потпрограмата 1.4.: континуирани активности									Вкупно: Постоен персонал				
План за спроведување на Потпрограмата 1.5. Спроведување ефикасен инспекциски надзор													
Активност	Одговорен	Консултиран	Временска рамка		Човечки	Потребни ресурси							
			Почеток (месец, година)	Крај (месец, година)		I година	II година	III година	I година	II година	III година		
Изработка на месечни и годишни планови за спроведување инспекциски надзор	Сектор А/III	Офицер за безбедност во субјектот на надзор	1/2025	12/2027	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал					
Спроведување инспекциски надзор (редовен, контролен, вонреден)	Сектор А/III	Офицер за безбедност во субјектот на надзор	1/2025	12/2027	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал					

Изработка на записници и решенија од спроведените инспекциски надзори	Сектор А/III	Офицер за безбедност во субјектот на надзор	1/2025	12/2027	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал			
Изработка на годишен извештај за реализираните инспекциски надзори во претходната година	Сектор А/III		1/2025	12/2027	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал			
Ажурирање на Листата на проверки (чек-листа) согласно новодонесените подзаконски акти	Сектор А/III	Сектор Б, Сектор В	1/2025	12/2027	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал			
Вкупно во I година: 14 активности + други активности по посебен план										Вкупно: Постоен персонал + 1
Вкупно во II година: 14 активности + други активности по посебен план										
Вкупно во III година: 14 активности + други активности по посебен план										
ВКУПНО за Потпрограма 1.5.: 42 активности + други активности по посебен план										
Бюдетски средства: Програма 10 – Администрација Програма 20 – Спогодба за размена на КИ меѓу РСМ и ЕУ										

План за спроведување на Потпрограма 1.6. Безбедносна акредитација на КИС

Активност	Одговорен	Консултгран	Временска рамка		Потребни ресурси						
			Почеток (месец, година)	Крај (месец, година)	Човечки			Финансиски			
					I година	II година	III година	I година	II година	III година	
Прием и обработка на барања за безбедносна акредитација на КИС	Сектор В/1	Сектор В/II, Сектор В/III	1/2025	12/2027	Постоен персонал +1	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал			
Проверка на изработените документи за безбедносна акредитација на КИС	Сектор В/1	Сектор В/II	1/2025	12/2027	Постоен персонал +1	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал			
Посети на субјектот во кој се акредитира КИС со цел верификација на опишаната состојба во приложените документи	Сектор В/1	Сектор В/II	1/2025	12/2027	Постоен персонал +1	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал			
Давање согласност за исполнети минимални услови за обработка на КИ во КИС	Сектор В/1	Сектор В/II	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал			

Вкупно во I година: континуирани активности	Вкупно: Постоен персонал + 1	Будетски средства: Програма 10 – Администрација Програма 20 – Слогодба за размена на КИ меѓу РСМ и ЕУ
Вкупно во II година: континуирани активности	Вкупно: Постоен персонал +1	
Вкупно во III година: континуирани активности	Вкупно: Постоен персонал	
ВКУПНО за Потпрограма 1.6.: континуирани активности	Вкупно: Постоен персонал + 2	

2. ПРОГРАМА – Унапредување на соработката со меѓународните организации и со други странски држави

А. Оправданост и содржина на програмата

Образложение: Програмата произлегува од законски утврдените надлежности на Дирекцијата согласно Законот за класифицирани информации(*) (Сл. весник на РСМ бр. 275/2019) и стратешкиот приоритет на Владата содржан во Одлуката за утврдување на стратешките приоритети за 2024-2028 (Сл. весник на РСМ бр. 256/2023 и бр. 177/2024):

- унапредување на националната одбранбена политика и планирањето во функција на заштита на независноста, територијалниот интегритет, безбедноста на граѓаните и придонес во колективната безбедност; и
- интеграција на Република Северна Македонија во Европската Унија;

Стратешки приоритет на органот на државната управа:

1.9.4. Зголемено учество во меѓународната соработка

Цел на Програмата: Усогласување на безбедносните стандарди и практики со прифатените НАТО и ЕУ стандарди, користење на добрите практики на земјите од регионот и на земјите членки на ЕУ и на НАТО во однос на примената на прописите од областа на класифицираните информации, во насока на унапредување на националната легислатива и политиките за работење.

Показатели за успешност на Програмата: Висок степен на усогласеност со безбедносните стандарди на НАТО и на ЕУ, активно учество во активностите на НАТО, воспоставени контакти и соработка со странски држави преку учество во разни билатерални и меѓународни активности и форуми, склучени договорни инструменти со кои се регулираат односите при размената и заемната заштита на класифицираните информации.

Програмата е: хоризонтална

Потпрограми: 3									
<p>Потпрограма 2.1. Активно учество во регионални и меѓународни форуми на соработка во доменот на заштитата на класифицираните информации</p>	<p>Показатели за успешност: Реализирано учество на состаноците и конференциите, остварена поблиска соработка со земјите учеснички, научени добри практики и преземени искуства, реализирани заеднички проекти.</p>								
<p>Потпрограма 2.2. Унапредување на соработката со НАТО и со ЕУ</p>	<p>Показатели за успешност: Исполнети обврски како земја членка на НАТО, зајакната позиција во Алијансата, даден придонес кон процесот на преговарање со ЕУ за членство во Унијата, унапредени односи со земјите членки на НАТО и на ЕУ..</p>								
<p>Потпрограма 2.3. Унапредување на билатералните односи и соработката со други странски држави</p>	<p>Показатели за успешност: Склучени билатерални договори за размена и заемна заштита на КИ, унапредени односи со државите и создадени можности за соработка во чувствителни области, даден придонес во јакнењето на позицијата на државата во регионални и меѓународни рамки.</p>								
Б. План за спроведување на Програмата									
План за спроведување на Потпрограма 2.1. Активно учество во регионални и меѓународни форуми на соработка во доменот на заштитата на класифицираните информации									
Активност	Одговорен	Консултиран	Временска рамка			Потребни ресурси			
			Почеток (месец, година)	Крај (месец, година)	И година	II година	III година	Човечки	Финансиски

Учество на експертски состаноци во рамките на SEENSA	Сектор А/П	Сектор Б, Сектор В	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	90.000	90.000	90.000
Учество на годишниот состанок на директорско ниво во рамките на SEENSA	директор	Сектор А, Сектор Б, Сектор В	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	90.000	90.000	90.000
Учество на годишниот состанок на 6С	директор	Сектор А, Сектор Б, Сектор В	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	90.000	90.000	90.000
Учество на состаноците на АНWG 9 и АНWG 10 во рамките на MISWG	Сектор А/П	Сектор Б, Сектор В	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	120.000	120.000	120.000
Учество на пленарната седница на MISWG	директор	Сектор А, Сектор Б, Сектор В	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	150.000	150.000	150.000
Вкупно во I година: 6 активности					Вкупно: Постоен персонал			540.000	540.000	540.000
Вкупно во II година: 6 активности					Вкупно: Постоен персонал			540.000	540.000	540.000
Вкупно во III година: 6 активности					Вкупно: Постоен персонал			540.000	540.000	540.000

ВКУПНО за Потпрограма 2.1.: 18 активности				Вкупно: 4.860.000			Вкупно: 4.860.000			
ВКУПНО за Потпрограма 2.1.: 18 активности		Вкупно: Постоен персонал		Програма 10 – Администрација			Програма 20 – Спогодба за размена на КИ меѓу РСМ и ЕУ			
План за спроведување на Потпрограма 2.2. Унапредување на соработката со НАТО и со ЕУ										
Активност	Одговорен	Консултиран	Временска рамка		Човечки			Потребни ресурси		
			Почеток (месец, година)	Крај (месец, година)	I година	II година	III година	I година	II година	III година
Учество на состаноците на НАТО Комитетот за безбедност во Брисел	директор	Сектор А, Сектор Б, Сектор В, Делегација на РСМ при НАТО во Брисел	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	100.000	100.000	100.000
Следење на измените и новините во безбедносната политика на НАТО и на ЕУ	Сектор А/І и ІІ	Сектор Б, Сектор В, Делегација на РСМ при НАТО во Брисел, Мисија на РСМ при ЕУ во Брисел	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал			

Учество во активностите на НПАА Поглавје 31	Сектор А/1	МЕП, МНРиНТ	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	100.000	100.000	100.000
Учество во преговарачкиот тим за НПАА Поглавје 31	Сектор А/1	МЕП, МНРиНТ	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал			
Вкупно активности во I година: 6 + активности по потреба					Вкупно: Постоен персонал				100.000	100.000	100.000
Вкупно активности во II година: 6 + активности по потреба					Вкупно: Постоен персонал				100.000	100.000	100.000
Вкупно активности во III година: 6 + активности по потреба					Вкупно: Постоен персонал				100.000	100.000	100.000
ВКУПНО за Потпрограма 2.2.: 18 + активности по потреба					Вкупно: Постоен персонал				Вкупно: 900.000		
План за спроведување на Потпрограма 2.3. Унапредување на билатералните односи и соработката со други странски држави											
Активност	Одговорен	Консултиран	Временска рамка		Човечки			Потребни ресурси			
			Почеток (месец, година)	Крај (месец, година)	I година	II година	III година	I година	II година	III година	Финансиски
Подготовки за потпишување на билатералниот договор за размена и заемна	Сектор А/1	МНРиНТ	1/2025	12/2025	Постоен персонал						

заштита на КИ со Португалија																			
Подготовки за потпишување на билатералниот договор за размена и заемна заштита на КИ со Латвија	Сектор А/1	МНРиНТ, СЗ	1/2025	12/2025	Постоен персонал														
Преговори за склучување билатерален договор на владино ниво за размена и заемна заштита на КИ со Молдавија	Сектор А/1	МНРиНТ, МО, МВР	1/2025	10/2025	Постоен персонал														
Подготовки за потпишување на билатералниот договор за размена и заемна заштита на КИ со Молдавија	Сектор А/1	МНРиНТ, СЗ	10/2025	6/2026	Постоен персонал	Постоен персонал													
Преговори за склучување билатерален договор на владино ниво за размена и заемна	Сектор А/1	МНРиНТ, МО, МВР	1/2025	10/2025	Постоен персонал														

заштита на КИ со Холандија	Сектор А/І	МНРинТ, СЗ	10/2025	6/2026	Постоен персонал	Постоен персонал				
Подготовки за потпишување на билатералниот договор за размена и заемна заштита на КИ со Холандија										
Преговори за склучување билатерален договор на владино ниво за размена и заемна заштита на КИ со Норвешка	Сектор А/І	МНРинТ, МО, МВР	1/2025	12/2025	Постоен персонал					
Подготовки за потпишување на билатералниот договор за размена и заемна заштита на КИ со Норвешка	Сектор А/І	МНРинТ, СЗ	1/2026	12/2026	Постоен персонал	Постоен персонал				
Преговори за склучување билатерален договор на владино ниво за размена и заемна	Сектор А/І	МНРинТ, МО, МВР	6/2025	6/2026	Постоен персонал	Постоен персонал				

заштита на КИ со Израел																				
Подготовка за потпишување на билатералниот договор за размена и заемна заштита на КИ со Израел	Сектор А/1	МНРиНТ, СЗ	6/2026	12/2026				Постоен персонал												
Поднесување предлог до Владата на РСМ за започнување билатерални преговори за склучување договор за размена и заемна заштита на КИ со други држави	Сектор А/1	МНРиНТ, МО, МВР, СЗ	1/2025	12/2027				Постоен персонал	Постоен персонал											
Вкупно во I година: 9 активности со повеќе подактивности	Вкупно: Постоен персонал																			
Вкупно во II година: 6 активности со повеќе подактивности	Вкупно: Постоен персонал																			
Вкупно во III година: 1 активност со повеќе подактивности	Вкупно: Постоен персонал																			
ВКУПНО за Потпрограма 2.3: 16 активности со повеќе подактивности	Вкупно: Постоен персонал																			
Бюџетски средства: Програма 10 – Администрација Програма 20 – Спогодба за размена на КИ меѓу РСМ и ЕУ																				

3. ПРОГРАМА – Зајакнување на капацитетите на Дирекцијата

А. *Оправданост и содржина на програмата*

Образложение: Програмата произлегува од законски утврдените надлежности на Дирекцијата согласно Законот за класифицирани информации(*) (Сл. весник на РСМ бр. 275/2019) и стратешките приоритети на Владата содржани во Одлуката за утврдување на стратешките приоритети за 2024-2028 (Сл. весник на РСМ бр. 256/2023 и бр. 177/2024):

- обновување на довербата во институциите, зајакнување на безбедноста, ефикасна борба против корупцијата и криминалот, независност на правосудството и обезбедување на владеење на правото; и
- унапредување на националната одбранбена политика и планирањето во функција на заштита на независноста, територијалниот интегритет, безбедноста на граѓаните и придонес во колективната безбедност.

Стратешки приоритет на органот на државна управа:

1.9.1. Обезбедување ефикасен систем за заштита на класифицираните информации

Цел на Програмата: Зајакнување на капацитетите за справување со зголемениот прилив на барања за издавање безбедносни сертификати и за обработка на пристигнатите документи од НАТО и од ЕУ, како и за навремен одговор на барањата на корисниците на класифицирани информации за безбедносна акредитација на комуникациско-информациони системи и за асистенција во ракувањето со класифицираните информации.

Показатели за успешност на Програмата: Голем број на обработени барања за издавање безбедносни сертификати, успешно справување со приливот на документи од НАТО и од ЕУ, спроведена безбедносна акредитација на комуникациско-информациони системи низ коишто се обработуваат класифицирани информации, ефикасност во извршувањето на работните задачи и надлежности.

Програмата е: хоризонтална

Потпрограми: 2

Потпрограма 3.1. Зајакната кадровска политика и стручно совршување на персоналот

Показатели за успешност:

Пополнети испразнети клучни работни места, обучен персонал за справување со зголемениот прилив на барања за издавање БС, за обработка и дисеминација на пристигнатите КИ во Регистарот.

Потпрограма 3.2. Техничко-технолошки развој и унапредување на условите за работа		Показатели за успешност: Заменета дотраена опрема, инсталирана нова опрема, подобрени услови за работа.						
Б. План за спроведување на Програмата								
План за спроведување на Потпрограма 3.1. Зајакната кадровска политика и стручно совршување на персоналот								
Активност	Одговорен	Консултиран	Временска рамка		Потребни ресурси			
			Почеток (месец, година)	Крај (месец, година)	Човечки		Финансиски	
			I година	II година	III година	I година	II година	III година
Пополнување на слободните работни места во Дирекцијата	ОУРЧР	Сектор А, Сектор Б, Сектор В, МЈА, МФ, АВРСМ	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал		
Прераспоредување на вработените по пат на мобилност за пополнување на клучните работни места	ОУРЧР	Сектор А, Сектор Б, Сектор В,	Постоен персонал +1	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал		
Учество во активности и програми за обуки	ОУРЧР	Сектор А, Сектор Б,	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал		

координирани од други правни лица во земјата.		Сектор В, МЈА												
Учество во активности и програми за обуки организирани од страна на странски правни лица во странство.	Сектор А/II	Сектор В, Сектор В, ОУРЧР	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал						
Учество во специјализирани обуки за безбедност на КИС	Сектор В/I		1/2026	12/2027		Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал					360.000	360.000
Учество во активностите на DCAF во доменот на владеењето на правото и зајакнување на капацитетите на институциите што работат со КИ	Сектор А/II, Сектор В	DCAF	1/2025	12/2026	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал						
Вкупно во I година: активности по потреба								Вкупно: Постоен персонал + 1						720.000
Вкупно во II година: 3 активности + активности по потреба								Вкупно: Постоен персонал						Будетски средства: Програма 10 – Администрација Програма 20 – Спогодба за размена на КИ меѓу РСМ и ЕУ
Вкупно во III година: 3 активности + активности по потреба								Вкупно: Постоен персонал						
ВКУПНО за Потпрограма 3.1.: 6 активности + активности по потреба								Вкупно: Постоен персонал + 1						

План за спроведување на Потпрограма 3.2. Техничко-технолошки развој и унапредување на условите за работа

Активност	Одговорен	Консултиран	Временска рамка		Потребни ресурси							
			Почеток (месец, година)	Крај (месец, година)	Човечки			Финансиски				
					I година	II година	III година	I година	II година	III година		
Набавка на нова безбедносна врата во Регистарот за КИ	Комисија за јавни набавки	Сектор Б, ОФП	1/2025	6/2025	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	250.000				
Демонтажа на старата врата и монтажа на новата врата на Регистарот за КИ	ОФБ	Сектор Б/Г, Надворешна фирма	1/2025	6/2025	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	10.000				
Замена на дограената компјутерска опрема и други средства за работа	Комисија за јавни набавки	ОФП, Сектор В/Г	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	80.000	100.000	120.000		
Изработка на нова веб-страница	Сектор В/Г	ОФП, Надворешна фирма	1/2025	12/2025	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	90.000				
Надградба на софтверот за деловодствено работење	Сектор В/Г	ОФП, Надворешна фирма	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	30.000	30.000	30.000		

Надградба на системот за видео-надзор	Сектор В/II	ОФП, Надворешна фирма	1/2025	12/2027	Постоен персонал	Постоен персонал	Постоен персонал	30.000	30.000	30.000
Вкупно во I година: 6 активности со повеќе подактивности					Вкупно: Постоен персонал					
Вкупно во II година: 3 активности со повеќе подактивности					Вкупно: Постоен персонал					
Вкупно во III година: 3 активности со повеќе подактивности					Вкупно: Постоен персонал					
ВКУПНО за Потпрограма 3.2.: 12 активности со повеќе подактивности					Вкупно: Постоен персонал					
<p>Вкупно: 830.000</p> <p>Буџетски средства:</p> <p>Програма 10 – Администрација</p> <p>Програма 20 – Спогодба за размена на КИ меѓу РСМ и ЕУ</p>										

КОРИСТЕНИ КРАТЕНКИ:

- 6S - Форум на соработка меѓу шест поранешни југословенски држави: Словенија, Хрватска, Србија, Босна и Херцеговина, Црна Гора и Северна Македонија
- АВРСМ - Агенција за вработување на Република Северна Македонија;
- АНБ - Агенција за национална безбедност;
- АР - Агенција за разузнавање;
- АНWG 9 - Ад-хок работна група за пренос на класифицирани информации
- АНWG 10 - Ад-хок работна група за странска сопственост, контрола и влијание
- БС - Безбедносен сертификат;
- DCAF - Женевски центар за управување со безбедносниот сектор;
- ЗКИ - Закон за класифицирани информации;
- КИ - Класифицирани информации;
- КИС - Комуникациско-информациони системи;
- МВР - Министерство за внатрешни работи;
- МЕП - Министерство за европски прашања;
- MISWG - Мултинационална работна група за индустриска безбедност (Multinational Industrial Security Working Group)
- МЈА - Министерство за јавна администрација;
- МНРнТ - Министерство за надворешни работи и надворешна трговија;
- МО - Министерство за одбрана;
- МО/С-СВБиР - Сектор-служба за воена безбедност и разузнавање;
- МФ - Министерство за финансии;
- НПАА - Национална програма за усвојување на Правото на ЕУ - Acquis;
- ОП - Оперативна проверка;
- ОУРЧР - Одделение за управување и развој на човечки ресурси;
- ОФБ - Одделение за физичка безбедност;
- ОФП - Одделение за финансиски прашања;

- РСМ – Република Северна Македонија;
- SEENSA – Национални безбедносни авторитети на земјите од Југоисточна Европа (South Eastern Europe National Security Authorities);
- Сектор А – Сектор за општи и правни работи, за поддршка на работата на директорот, за меѓународна соработка и за инспекциски надзор;
- Сектор А/1 – Одделение за општи и нормативно-правни работи во Сектор за општи и правни работи, за поддршка на работата на директорот, за меѓународна соработка и за инспекциски надзор;
- Сектор А/II – Одделение за меѓународна соработка во Сектор за општи и правни работи, за поддршка на работата на директорот, за меѓународна соработка и за инспекциски надзор;
- Сектор А/III – Одделение за инспекциски надзор на класифицирани информации во Сектор за општи и правни работи, за поддршка на работата на директорот, за меѓународна соработка и за инспекциски надзор;
- Сектор А/IV – Одделение за поддршка на работата на директорот и протокол во Сектор за општи и правни работи, за поддршка на работата на директорот, за меѓународна соработка и за инспекциски надзор;
- Сектор Б – Сектор за административна, персонална и за индустриска безбедност на класифицирани информации
- Сектор Б/1 – Одделение за странски класифицирани информации во Сектор за административна, персонална и за индустриска безбедност на класифицирани информации;
- Сектор Б/II – Одделение за персонална безбедност во Сектор за административна, персонална и за индустриска безбедност на класифицирани информации;
- Сектор Б/III – Одделение за индустриска безбедност во Сектор за административна, персонална и за индустриска безбедност на класифицирани информации;
- Сектор В – Сектор за информатичка и физичка безбедност
- Сектор В/1 – Одделение за безбедносна акредитација на комуникациско информатички системи и за комуникациско-информатичка поддршка во Сектор за информатичка и физичка безбедност;
- Сектор В/II – Одделение за физичка безбедност во Сектор за информатичка и физичка безбедност;
- СЗ – Секретаријат за законодавство.